

2009-03-03

Arbetsmiljöpolicy

Falköpings kommuns mål för arbetsmiljön är att förena väl fungerande verksamheter med ett långsiktigt hållbart arbetsliv. Arbetslivet ska vara attraktivt för medarbetare i alla livsfaser och tillgängligt för alla. Kommunen ska aktivt förebygga ohälsa och olyckor i arbetet. Genom ett arbetsklimat med öppenhet bidrar kommunen till att alla känner delaktighet, engagemang och trivsel på sin arbetsplats, vilket främjar hälsa och säkerhet. Medarbetare i kommunen erbjuds en rad hälsofrämjande aktiviteter. För det hälsofrämjande arbetet i Falköpings kommun finns en framtagna riktlinje.

Organisation, uppdrag och mål för verksamheten ska vara tydliga. Arbetsgivaren ansvarar för arbetsmiljön och ska se till att kraven i arbetsmiljölagen, arbetsmiljöförordningen och föreskrifter uppfylls.

Chefer, medarbetare och fackliga organisationer ska samverka för att åstadkomma en tillfredsställande arbetsmiljö. Kommunen följer genom en årlig medarbetarenkät aktivt upp hur medarbetare och chefer upplever sin arbetssituation och utveckling i arbetet. Kommunens rehabiliteringsarbete bygger på tidiga insatser och en tydlig arbetsordning.

Kommunens målsättningar

Falköpings kommun skall vara en attraktiv arbetsgivare och ha en god arbetsmiljö som säkerställer verksamhetsutvecklingen i enlighet med de politiska målen. De politiska målen är följande:

- Andelen stolta medarbetare ska öka
- Den totala sjukfrånvaron ska minska
- Antal medarbetare per chef ska maximalt uppgå till 25 personer
- Antal medarbetare som har en kompetensutvecklingsplan ska öka
- Andelen medarbetare som upplever sin arbetsplats som jämställd ska öka
- Andelen medarbetare i kommunen med utländsk bakgrund ska spegla befolkningsammansättningen i kommunen.

Definition av begreppet arbetsmiljö

Enligt Världshälsoorganisationen är begreppet arbetsmiljö en sammanfattande benämning på biologiska, medicinska, fysiologiska, psykologiska, sociala och tekniska faktorer som i arbetssituationen eller i arbetsplatsens omgivning påverkar individen.

Regelverk

Arbetsmiljöområdet regleras främst genom arbetsmiljölagen, arbetsmiljöförordningen, arbetsmiljöverkets föreskrifter och diskrimineringslagstiftningen. Dessutom kompletteras lagstiftningen genom kommunens flerårsplan och samverkansavtal.

Delegation

En tydlig skriftlig delegationsordning för arbetsmiljöuppgifter från nämnd till förvaltningschef och vidare till mellanchef/enhetschef är en förutsättning för en konsekvent och korrekt hantering av arbetsmiljöfrågor. Vidare ska de personer som delegerats arbetsuppgifter med bäring på arbetsmiljön ha den utbildning, kunskap, färdighet och tillräckliga befogenheter och resurser som behövs för arbetet.

Systematiskt arbetsmiljöarbete – undersöka, åtgärda och följa upp

Arbetsmiljöarbetet ska integreras i verksamheten. Genom Arbetsmiljöverkets föreskrift Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:01) har Arbetsmiljöverket ställt ett verktyg till arbetsgivarens förfogande i syfte att underlätta detta arbete och skapa en tillfredsställande arbetsmiljö. Detta innebär att kommunens chefer fortlöpande ska *undersöka* risker och brister i verksamheten, göra riskbedömningar, omedelbart *åtgärda* upptäckta brister i arbetsmiljön, bedöma risker vid verksamhetsförändring, ta fram handlingsplaner för långsiktiga åtgärder som ska genomföras senare samt bidra med kunskap om arbetsmiljöarbetet till medarbetare och skyddsombud.

Respektive chef sammanställer årligen i januari vilka arbetsmiljöåtgärder som genomförts och bifogar handlingsplanen för långsiktiga åtgärder. Skyddsombud deltar vid detta arbete. Sammanställningen och handlingsplanen vidarebefordras till områdeschef/förvaltningschef. Materialet sammanställs slutligen av förvaltningschef för *uppföljning* och utvärdering i förvaltningens samverkansgrupp. Resultatet av samverkansgruppens uppföljning och utvärdering rapporteras till nämnden.

Samverkan

Samverkan i arbetsmiljöfrågor mellan arbetsgivare, medarbetare och fackliga organisationer hanteras genom utvecklingssamtal, arbetsplatsträff och samverkansgrupp. Strukturen för samverkan regleras i kommunens samverkansavtal.

Roller i arbetsmiljöarbetet

Fullmäktiges roll

Fullmäktige har det övergripande ansvaret för arbetsmiljön. Det innebär att fullmäktige ska följa upp att nämndernas arbetsmiljöarbete bedrivs i enlighet med denna policy samt avsätta medel i fullmäktiges budget till nämndernas arbetsmiljöarbete.

Nämndens roll

Nämnden ska verkställa fullmäktiges beslut och ta fram konkreta arbetsmiljömål, se till att förebyggande arbetsmiljöåtgärder kan vidtas genom att ta upp arbetsmiljöinvesteringar i budget samt se till att arbetsmiljöarbetet följs upp och fungerar inom förvaltningen.

Chefens roll

Ansvaret för arbetsmiljön ligger på arbetsgivaren. Arbetsgivaren ska aktivt vidta alla åtgärder som behövs för att skapa en tillfredsställande arbetsmiljö. Respektive chefs roll i

arbetsmiljöarbetet framgår av delegationsordningen. Chefen ska underrätta skyddsombudet om förändringar av betydelse för arbetsmiljöförhållanden inom ombudets område.

Medarbetarens roll

Samtliga medarbetare ska aktivt delta i arbetsmiljöarbetet genom att bidra till ett gott arbetsklimat, följa instruktioner och föreskrifter, föreslå åtgärder och lämna synpunkter samt delta i de åtgärder som behövs för att uppnå en tillfredsställande arbetsmiljö.

Skyddsombudets roll

Skyddsombudet företräder medarbetarna i arbetsmiljöfrågor. De ska bland annat delta vid planering av nya eller ändrade lokaler, anordningar, arbetsprocesser och arbetsmetoder och av ny arbetsorganisation. De ska också delta vid upprättande av handlingsplaner samt vaka över att arbetsgivaren uppfyller kraven på systematiskt arbetsmiljöarbete.

Samverkansgruppens roll

Samverkansgrupp är tillika skyddskommitté. Samverkansgrupper är knutna till beslutsnivåerna i verksamheten och anslutna till linjeorganisationen. Samverkansgrupperna ska vara policyskapande i arbetsmiljöfrågor samt verka för tillfredsställande arbetsmiljöförhållanden genom att planera, kontrollera och följa upp arbetsmiljöarbetet.

Personalenhetens roll

Personalenheten leder och samordnar det kommunövergripande strategiska arbetsmiljöarbetet och fungerar som konsultativt stöd till kommunens chefer. Personalenheten svarar gemensamt med arbetsgivarorganisationerna för att skyddsombuden får erforderlig utbildning.

Företagshälsovårdens roll

Företagshälsovården är en expertresurs i arbetsmiljöarbetet som vid behov anlitas för det systematiska arbetsmiljöarbetet eller för arbetet med arbetsanpassning och rehabilitering.